

Nr 128.

Av herr **Westerström m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående väckande hos barn och ungdom av intresse för sparsamhet.

Vid 1910 års riksdag beslöt riksdagen med anledning av en i andra kammaren av herr Carl Sandqvist väckt motion om åtgärder till skolbarnens uppfostran till större sparsamhet en skrivelse till Kungl. Maj:t i berörda syfte. Andra kammarens första tillfälliga utskott uttalade med anledning av motionen, att det önskade största möjliga framgång åt motionärens förslag. Framförallt ansåg utskottet »den del, som rör sparkasseverksamheten vid skolorna förtjäna särskild uppmärksamhet. Denna verksamhet är av praktisk art. Den går ut på att i handling uppmuntra skolungdomen att taga vara på småslantarna, och låta denna själv erfar, huru dessa kunna samlas och förkovra sig till större belopp, och den ger därmed de bästa tillfällen att arbeta in sparsamhet i barnens eget liv». — Andra kammaren godkände utskottets tillstyrkande utlåtande utan debatt, varpå ärendet remitterades till första kammaren. Denna kammares andra tillfälliga utskotts utlåtande var lika med andra kammarens i ärendet fattade beslut. Första kammaren biträdde ock utan omröstning detta sitt tillfälliga utskotts utlåtande efter ett par yttranden i frågan, av vilka i synnerhet herr Henning Biörklund, ordförande i det tillfälliga utskott, som behandlat frågan, lämnade ett för densammas praktiska lösning synnerligen beaktansvärt meddelande, då han tillkännagav sig hava hört, att »postsparbanken varit betänkt på att söka åstadkomma ett nytt sätt att under lättare former än hittills förmå ungdomen att spara, därigenom att även mindre belopp än 10-öringar skulle kunna insättas på sparkort».

Hade denna tanke omedelbart förverkligats, så att vid varje skola tillfälle beretts lärjungarna att genom lärarepersonalens bemedling erhålla

sparkasseböcker, i vilka sparpennningar när som helst under skoltiden kunde insättas, då skulle förvisso under de gångna sex åren sparkasseverksamheten i skolorna nu gjort avsevärda framsteg. Lärarepersonalen torde säkerligen även icke haft något att invända mot att lämna all sin medverkan till vinnande av så goda resultat som möjligt.

All fostran i skolan är ju i sista hand avsedd för livet. Så även med avseende på fostran till sparsamhet. Det som inplantas i skolan, blir ofta, blott genom vanans makt, en behållning för livet. Man får från barnåren se, att »många bäckar små ofta göra en stor å».

Så vitt vi veta, har under sista tiden på vissa orter i landet sparkasseverksamhet i skolor varit i bruk och omhuldats, om än ej genom postsparbankens åtgöranden på sätt, som antytts, dock på initiativ eller förmedling av annan bankverksamhet.

I de flesta fall torde dock, sedan riksdagen senast fattade sitt beslut i denna viktiga fråga, beklagligt nog mycket litet åtgjorts till dess främjande.

Det är för att åter väcka frågan till nytt och mera verksamt liv, som vi nu ånyo velat framföra densamma.

Vi tro oss därigenom kunna mer än på ett sätt befordra samhällsnyttiga strävanden. Utom det ovan omtalade förslaget om sparkasseverksamhet genom förmedling av postsparbank, sparbanker eller på andra sätt, finnas genom de nu under organisation varande jordbruks- och centralkassor för jordbrukskreditens ordnande synnerligen lämpliga och fördelaktiga tillfällen att låta barnens små besparingar inflyta till dessa kassor. Härigenom gagnas på samma gång två mycket behjärtansvärda ändamål: först och främst barnens fostran till sparsamhet, och sedan att uppmärksamheten fästes på och välbehövlig anslutning från den stora allmänhetens sida vinnes till de nya för vårt jordbruk löftesrika anordningarna för jordbrukskreditens ordnande. I allt fall är vårt syfte, att vid varje skola, folkskolan framförallt och enkannerligen dem på landet, med skolmyndigheternas medverkan och under deras övervakande, sparkasseverksamhet igångsättes, och att genom lärarepersonalens försorg sparkasseböcker och sparkort städse finnas tillgängliga för barnen.

I enlighet med § 14 sista momentet i kungl. kungörelsen av den 18 juni 1915 kan under vissa villkor inlåningsrörelse få bedrivas av jordbruks- och centralkassor även från andra än dem, som äro medlemmar av dessa kassor. Det är ock intet tvivel, att icke till här omtalade skolsparkasseverksamhets främjande dylikt medgivande skulle lämnas.

I anledning av det nu anförda få vi härmed vördsamt hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förståndigande till skolmyndigheterna, synnerligen folkskolans och enkannerligen dem å landet, att på allt sätt söka hos barnen och ungdomen väcka intresse för sparsamhet samt så vitt möjligt praktiskt befordra densamma genom att i varje skola — framförallt folkskolan — genom lärarepersonalen (eventuellt mot någon mindre fastställd ersättning från vederbörande penningeverks sida) tillhandahålla eleverna sparkasseböcker och sparkort till insättning helst i befintliga jordbruks- eller centralkassor eller, där sådana icke äro organiserade, i postsparbank, sparbanker eller andra därmed jämförliga penningeinrättningar; samt att i enlighet med § 14 sista mom. i kungl. kungörelsen den 18 juni 1915 angående godkännande från det allmännas sida av vissa centralkassor för jordbrukskreditens ordnande hos Kungl. Maj:t begära för befintliga jordbruks- och centralkassor inlåningsrätt för genom skolsparkasseverksamhet insamlade medel.

Stockholm den 26 januari 1916.

K. Westerström.

E. Åkerlund.

E. Eurén.

S. Welin.

P. Rydholm.

